

**UCHWAŁA NR XXII/193/2020
RADY MIEJSKIEJ W KONIECPOLU**

z dnia 19 marca 2020 r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023"

Na podstawie art.18 ust 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019r., poz.506 z późn. zm.), art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U z 2020 r., poz. 218) w związku z art. 4¹ ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz.2277 z późn. zm), art 17 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.)

Rada Miejska w Koniecpolu, uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Koniecpol.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Koniecpolu

Aneta Chruszcz

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023

§ 1 WSTĘP

1. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnętrzne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które choć odwieczne- dopiero od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju i jest przedmiotem świadomych, skoordynowanych działań zaradczych.
2. **Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Powszechnie przyjmuje się, że jest to działanie:**
 - 1) intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny- co oznacza, że jest zamierzonym działaniem lub zaniechaniem mającym na celu całkowitą kontrolę nad ofiarami;
 - 2) naruszające prawa i dobra osobiste ofiar – co oznacza, że sprawca wykorzystując swoją przewagę narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
 - 3) wykorzystujące wyraźną asymetrię sił – ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
 - 4) powodujące ból i cierpienie – sprawca naraża zdrowie i życie ofiar na poważne szkody, co powoduje, że ofiary mają mniejszą zdolność do samoobrony.
3. **Źródłem dysproporcji sił zazwyczaj są:**
 - 1) wiek- np. relacja dziecko-dorosły, starsza osoba- ktoś w sile wieku;
 - 2) płeć- zwykle kobieta jest słabsza od mężczyzny, choć zdarzają się wyjątki;
 - 3) stan zdrowia – na ogół chory czy niepełnosprawny jest słabszy od zdrowego;
 - 4) różne zależności- np. zależność ekonomiczna: ktoś dysponuje pieniędzmi i dyktuje warunki w rodzinie.
4. **Rodzaje przemocy**
 - 1) przemoc fizyczna- naruszanie nietykalności fizycznej.
 - 2) przemoc psychiczna- naruszenie godności osobistej.
 - 3) przemoc seksualna- naruszenie intymności.
 - 5) ekonomiczna- naruszenie własności.
 - 4) zaniedbanie naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich
5. Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, często występuje od wielu lat i zwykle akt przemocy powtarza się. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

§ 2

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / tekst jedn. Dz. U z 2020r. poz 218 /

§ 3

ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Koniecpol, doznających przemocy i stosujących przemoc, oraz profilaktycznie do środowisk zagrożonych występowaniem przemocy, w tym również do środowisk szkolnych.

§ 4

DIAGNOZA

1. Diagnoza występowania zjawiska przemocy na terenie Gminy Koniecpol. Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem nr 0050.88.2011 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmienionego Zarządzeniem nr 0050.28.12 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 12 lipca 2012r., zmienionego Zarządzeniem nr 0050.1.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 2 stycznia 2013r., zmienionego Zarządzeniem nr 4/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 10 lutego 2015r. w sprawie odwołania i powołania składu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zmienionego Zarządzeniem nr 8E/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 03 marca 2015r. zmienionego Zarządzeniem nr 57/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 06 czerwca 2016r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 0050.88.2011 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmienionego Zarządzeniem nr 28/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 02 marca 2017r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 0050.88.2011 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmienionego Zarządzeniem nr 101/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 21 lipca 2017r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 0050.88.2011 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmienionego Zarządzeniem nr 120/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 18 września 2018r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 0050.88.2011 Burmistrza Miasta i Gminy Koniecpol z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

2. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji tj:

- 1) Miejsko -Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koniecpolu, zwany dalej MGOPS
- 2) Komisariatu Policji w Koniecpolu
- 3) Samodzielnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koniecpolu
- 4) Pedagog Szkoły Podstawowej nr 1 w Koniecpolu
- 5) Publicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Koniecpolu
- 6) Przedstawiciel Centrum Terapii psycholog specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

7) Przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej w Sądzie Rejonowym w Myszkowie

3. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie działań w/w instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;

4. Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy zajmują się grupy robocze zwoływane na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji, w celu wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych występowaniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Tabela nr 1 Zestawienie zdarzeń sprawców przemocy pod wpływem alkoholu wraz z liczbą złożonych „Niebieskich Kart”

	2019r.	2018r.	2017r.	2016r.	2015r.	2014r.
Interwencje domowe, gdzie sprawcy działali pod wpływem alkoholu	43	38	77	85	105	91
Liczba założonych Niebieskich Kart	8	10	50	34	44	26
Liczba wszczętych postępowań dotyczących przemocy w rodzinie	7	8	46	34	24	17

Źródło: Komisariat Policji w Koniecpolu

Ogólna liczba założonych „Niebieskich Kart” w porównaniu z 2017 rokiem wykazuje tendencje spadkową. W ciągu 2019r. Zespół Interdyscyplinarny odbył się 4 spotkania utworzono 7 grup roboczych, liczba rodzin objętych pomocą zespołów -11, liczba osób objętych pomocą grup roboczych -23 osoby. Poza procedurą „Niebieskiej Karty” prowadzone są działania profilaktyczno-edukacyjne w Punkcie Konsultacyjnym, w którym zatrudniony jest psychoterapeuta, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień.

Tabela nr 2 Liczba osób/porad w latach:

	2019r.	2018r.	2017r.	2016r.	2015r.	2014r.
Ofiary przemocy domowej- - w tym liczba udzielonych porad tym osobom	6 37	3 34	9 33	2 13	2 8	4 4
Sprawcy przemocy- w tym liczba udzielonych porad tym osobom	7 31	4 25	11 39	3 18	1 3	5 5
Osoby zgłaszające inne trudności i zaburzeni w tym liczba udzielonych porad tym osobom	9 29	12 33	4 22	5 13	3 8	X

Źródło: Punkt Konsultacyjny w Koniecpolu

Do punktu zgłaszały się: ofiary przemocy domowej, osoby współuzależnione, sprawcy przemocy osoby uzależnione od alkoholu, małoletni, za zgodą rodziców jak również osoby zgłaszające inne zaburzenia emocjonalne – depresja, zaburzenia lękowe, żaloba

Osoby zgłaszające się były kierowane przez:

- MGOPS w Koniecpolu ,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koniecpolu,
- osoby zgłaszające się samorzutnie,

5. Działalność Punktu Konsultacyjnego polegała przede wszystkim na:

- 1) zwiększeniu dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób zgłaszających problemy emocjonalne, uzależnionych, współuzależnionych; ofiar i sprawców przemocy domowej oraz DDA z terenu miasta i gminy Koniecpol
- 2) udzieleniu pomocy psychoterapeutycznej dla ofiar przemocy domowej
- 3) interwencji wobec osób nadużywających alkoholu, stosujących przemoc domową
- 4) wspieraniu społeczności lokalnej w rozwiązaniu problemów alkoholowych i przemocy domowej
- 5) kierowaniu do odpowiednich instytucji i specjalistów
- 6) inicjowaniu procesu leczenia; motywowaniu do poddania się terapii w specjalistycznych placówkach
- 7) udzielenie wsparcia osobom w sytuacjach kryzysowych

Ponadto przez pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej realizowane są działania w formie pracy socjalnej dla osób doznających przemocy. Natomiast działania o charakterze informacyjno -interwencyjnym w zakresie pomocy dla osób doznających przemocy prowadzone są

przez Gminą Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której wpłynęło 18 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osoby podejrzanego o uzależnienie od alkoholu. Komisja w 2019r. odbyła 12 spotkań.

§ 5

WSPÓŁPRACA

W realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie współpracują następujące podmioty:

- 1) Powiatowe Centrum Rodzinie w Częstochowie
- 2) Komisariat Policji w Koniecpolu /dzielnicowi/
- 3) kuratorzy sądowi
- 4) Sąd Rejonowy w Myszkowie
- 5) dyrektorzy i nauczyciele pracujący w koniecpolskich szkołach
- 6) Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- 7) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koniecpolu
- 8) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy
- 9) Punkt Konsultacyjny
- 10) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
- 11) Organizacje pozarządowe

§ 6

ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU

1. Celem ogólnym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.
2. Cele pośrednie programu to:
 - 1) wzrost zaangażowania poszczególnych podmiotów udzielających pomocy w związku z zaistnieniem problemu przemocy w środowisku lokalnym w ramach swoich kompetencji,
 - 2) wymiana informacji i skuteczne współdziałania poszczególnych podmiotów w celu ograniczenia skutków występowania przemocy,
 - 3) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
 - 4) spadek liczby przypadków przemocy,
 - 5) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
 - 6) stała edukacja środowiska lokalnego nt. zjawiska przemocy i agresji poprzez: ulotki, broszury, festyny itp.
 - 7) wzrost, a potem spadek liczby osób zgłaszających się po pomoc do placówek służby zdrowia, pomocy społecznej czy policji.
3. Określa się następującą strategię i metody działania:
 - 1) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie,
 - 2) ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne,
 - 3) budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - 4) zamieszczanie na tablicach ogłoszeń informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy,
 - 5) systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy w rodzinie,
 - 6) podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie,
 - 7) działania zapobiegające występowaniu różnych form przemocy, w szczególności w rodzinie oraz środowisku szkolnym.

§ 7

PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU

Lp.	Zadania do realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących uzależnienia	GKRPA	na bieżąco
2	Analiza wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemyśle domowej	MGOPS w Koniecpolu	na bieżąco
3	Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchomienie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy	-zespół interdyscyplinarny - grupy robocze	na bieżąco
4	Dokumentowanie występowania przemocy domowej poprzez: notatki służbowe wynikające z obserwacji, rozmów z różnymi osobami, protokołów z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin	-MGOPS -zespół interdyscyplinarny -grupy robocze	na bieżąco
5	Prowadzenie działań dotyczących przemocy w rodzinie – zgodnie z zapisami procedury „Niebieska Karta”	-MGOPS -zespół interdyscyplinarny -grupy robocze	na bieżąco
6	Podejmowanie działań interwencyjnych poprzez dzielnicowych lub podejmowanie innych działań prewencyjnych, w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenia przemocą w rodzinie	Policja / dzielnicowi/	na bieżąco
7	Prowadzenie pracy terapeutycznej dla osób doznających przemocy w ramach terapii indywidualnej i grupowej/ w tym grup terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą/	-psychoterapeuta -specjalista ds. psychoterapii uzależnień w ramach działalności punktu konsultacyjnego	w oparciu o diagnozę
8	Praca terapeutyczna ze sprawcami przemocy domowej	-psychoterapeuta -specjalista ds. psychoterapii uzależnień w ramach działalności punktu konsultacyjnego	w oparciu o diagnozę
9	Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej	-MGOPS -zespół interdyscyplinarny -grupy robocze - psychoterapeuta -specjalista ds. psychoterapii uzależnień -współpraca z PCPR i sądem	na bieżąco
10	Realizacja projektów nakierowanych na minimalizowanie skutków występowania przemocy w rodzinie	- MGOPS - organizacje pozarządowe - Instytucje zajmujące się	w oparciu o diagnozę

		statutowo przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	
11	Działania zapobiegające występowaniu różnych form przemocy, w szczególności w rodzinie oraz środowisku szkolnym	-MGOPS szkoły z terenu Gminy Koniecpol	na bieżąco
12	Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą	- organizacje pozarządowe -Instytucje zajmujące się statutowo przeciwdziałaniem przemocy - szkoły z terenu Gminy Koniecpol -MGOPS	na bieżąco
13	Organizowanie skutecznych form pomocy / prawnej, psychologicznej, socjalnej/ dla osób doznających przemocy w rodzinie	- grupy robocze - psycholog, - prawnik, - pracownicy socjalni MGOPS	na bieżąco
14	Występowanie z wnioskiem do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawcz. w sprawie znęcania się nad rodziną	- GKRPA - MGOPS - oświata, -zespół interdyscyplinarny	na bieżąco
15	Odwołanie się od orzeczenia prokuratora w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie jeżeli zapadło orzeczenie o umorzeniu postępowania, a odwołanie jest zasadne	- GKRPA - MGOPS - oświata -zespół interdyscyplinarny	na bieżąco
16	Organizowanie konferencji lub warsztatów szkoleniowych mających na celu podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyka przemocy w rodzinie	- Urząd Miasta i Gminy w Koniecpolu -MGOPS - organizacje pozarządowe -instytucje zajmujące się statutowo przeciwdziałaniem przemocy	na bieżąco
17	Udział w kampaniach mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w środowisku szkolnym	-Urząd Miasta i Gminy w Koniecpolu -MGOPS -szkoły z terenu Gminy Koniecpol	na bieżąco

§ 8 FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023 są środki finansowe budżetu Gminy Koniecpol zapisane rokrocznie w Dziale 852, Rozdziale 85205 oraz środki zewnętrzne pozyskane

w ramach programów i konkursów na dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto, zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy będą finansowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uzasadnienie do uchwały Nr XXII/193/2020
Rady Miejskiej w Koniecpolu
z dnia 19 marca 2020 r.

Stosownie do treści art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Poprzedni program uchwalony uchwałą nr XXII/139/16 Rady Miejskiej w Koniecpolu z dnia 18 luty 2016r. obowiązywał do końca 2019r., co uzasadnia podjęcie niniejszej uchwały.